

Kadernota 2023

Versie: Vastgesteld door Raad

14 juli 2022

in 2022 de invorderingen weer zullen starten en dat mensen weer in schuldenproblemen komen. De gemiddelde tijd tussen de eerste problemen en aanmelding schuldhulp is zo'n 5 jaar. De verwachting is dat het aantal aanmeldingen schuldhulp de komende jaren zal toenemen. Met vroegsignalering van betalingsachterstanden hopen we te bereiken dat mensen eerder in beeld komen en dat de problemen minder erg zijn.

Daarnaast kan het wegvallen van steunmaatregelen, op termijn, voor sommige zzp-ers en ondernemers gevolg hebben. Hier wordt ook een toename verwacht. Dit kunnen we nog niet duiden.

3.2.4 Gebundelde uitkering P-wet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004

De Rijksoverheid stelt per gemeente budgetten beschikbaar om bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies in het kader van de Participatiewet, de IOAW, IOAZ en de Bbz 2004 te betalen.

Over 2022 is inmiddels het nader voorlopig budget bekend gemaakt; Dit laat een forse daling zien ten opzichte van voorgaande jaren. Ondanks dat dit geen zekerheid geeft over de hoogte van het beschikbare budget over 2023 moet er rekening mee worden gehouden dat de daling zich ook dan zal voortzetten.

Het Ministerie van SZW zal naar verwachting medio oktober 2022 het definitieve budget voor 2022 en het voorlopige budget over 2023 bekend maken; Dan zal meer duidelijk worden wat de gevolgen voor 2023 zijn.

4.4 Programma Onderwijs

4.4.1 Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

In 2023 start de nieuwe OAB-beleidsperiode, de beleidsperiode 2019-2022 wordt afgesloten. Eventuele reserves uit de periode tot en met 2022 mogen gedeeltelijk worden meegenomen naar de nieuwe beleidsperiode. Maximaal de helft van het ontvangen budget in 2022 mag worden overgeheveld.

Vanuit het regeerakkoord wordt de focus de komende jaren gelegd op de deelname van kinderen aan de voor- en vroegschoolse educatie. Daarnaast is het versterken van de kwaliteit van de relatie tussen opvang en onderwijs een belangrijk thema.

4.4.2 Indexatie tarieven Leerlingenvervoer

Jaarlijks worden per 1 januari de tarieven voor het Leerlingenvervoer geïndexeerd aan de hand van de NEA-index. Dit is contractueel vastgelegd. De NEA-index wordt jaarlijks berekend door onderzoeksbureau Panteia in opdracht van het Sociaal Fonds Mobiliteit.

De sterk stijgende brandstofprijzen van het afgelopen jaar hebben een groot effect op de kosten in de zorg- en taxivervoer. Panteia heeft eind maart 2022 berekend wat de gevolgen hiervan zijn voor de kostenontwikkeling in het zorg- en taxivervoer. De overige kostenontwikkelingen van loon, afschrijvingen, verzekeringen etc. Zijn hierbij nog niet meegenomen. Op basis van de eerste berekeningen lijkt een hogere NEA-index onvermijdelijk als de brandstofprijzen niet substantieel gaan dalen.

Er zijn drie scenario's op jaarbasis doorgerekend met verschillende brandstofprijzen. Een scenario met brandstofprijzen die het hele jaar min of meer op het huidige niveau blijven (plus 45%), een scenario waarin de brandstofprijzen met 25% stijgen en een scenario waarin de brandstofprijzen met 65% stijgen. Hieruit blijkt dat de kostenontwikkelingen van brandstof respectievelijk 3,9%, 2,2% of 5,6%% stijging van de NEA-index veroorzaken. Op basis van het gemiddelde over de laatste 6 jaar zijn de brandstofprijzen normaal gesproken goed voor een stijging van 0,2% van de NEA index.

De gemeente Diemen moet rekening houden met een hoge NEA-index per 1 januari 2023. Niet alleen vanwege de explosief gestegen brandstofprijzen maar ook vanwege de inflatie en de druk op de lonen door het toenemende personeelstekort. De NEA-index wordt in oktober bekend gemaakt.

4.5 Programma Gebiedsontwikkeling

4.5.1 Bijdrage Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNKZG)

De gemeente Diemen is deelnemer aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNKZG). De ODNKZG voert veel taken uit op het gebied van bouwen, bodem en milieu. Door nieuwe wetgeving waaronder de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging bouw wordt een forse wijziging verwacht in het takenpakket vanaf 2023. In de loop van dit jaar en volgend jaar zal hierover meer duidelijkheid moeten komen. In de meerjarenbegroting 2023-2025 van de ODNKZG wordt vanwege deze wijzigingen voor de gemeente Diemen een verhoging van de bijdrage (€ 35.000) in 2023 geraamd van € 369.000 naar € 404.000.

4.5.2 Omgevingswet - opstellen omgevingsplan

In het kader van de Omgevingswet moet een Omgevingsplan voor de gehele gemeente worden opgesteld. Dit kan in stappen. Voor het opstellen van het eerste deel van het Omgevingsplan is in 2023 een budget van € 50.000 nodig. De kosten zijn mede afhankelijk van het moment van in werking treden van de Omgevingswet en de lokale ambities voor de inhoud van het Omgevingsplan.

4.5.3 Omgevingswet - opstellen actieplan geluid

Vanuit de Europese Richtlijn omgevingslawaai is de gemeente Diemen verplicht vijfjaarlijks geluidniveaukaarten en een Actieplan geluid op te stellen. Ook onder de Omgevingswet zal het Actieplan geluid een verplicht programma blijven. In 2022 heeft de gemeente Diemen de geluidniveaukaarten geactualiseerd, zo is de planning. Deze dienen als basis voor het in 2023 op te stellen Actieplan geluid.

Voor het inhuren van externe expertise voor opstellen van het Actieplan geluid wordt in 2023 incidenteel € 50.000 milieubudget gevraagd.

4.5.4 Omgevingswet - opstellen uitvoeringsagenda

Voor de uitwerking van de Omgevingsvisie zal een uitvoeringsagenda opgesteld worden. Het opstellen van de uitvoeringsagenda zal in eigen beheer uitgevoerd worden. Ook voor de uitvoering van de verschillende onderdelen van deze agenda wordt in eerste instantie gekeken binnen de eigen organisatie. De ambities in het nieuwe coalitieakkoord zijn nog niet uitgewerkt. In de Begroting 2023 komen we hierop terug.

4.5.5 Rijksuitkering Energietransitie

De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft op 25 januari 2021 advies uitgebracht over de kosten van de energietransitie voor gemeenten. Volgens dit onderzoek hebben decentrale overheden voor 2022, 2023 en 2024 1,8 miljard nodig voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Het merendeel van dit budget (bijna 1,6 miljard) is volgens de ROB nodig voor gemeenten. De kosten voor eigen programma's, zoals het verduurzamen en van het aardgas halen van het gemeentelijk vastgoed zijn daarbij nog niet meegerekend. De ROB stelt voor om de uitkering aan gemeenten voor 10% uit een vast bedrag te laten bestaan, 60% op basis van het aantal inwoners of woningen en de rest op basis van bevolkingsdichtheid en oppervlakte.

In de Rijksbegroting voor 2022 is alleen incidenteel budget voor het gemeentefonds voor de energietransitie in 2022 opgenomen. Het toekennen van meerjarig Rijksbudget aan de gemeentefonds om de energietransitie te bekostigen was doorgeschoven naar het nieuwe